

### บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

ภาคนี้พนธ์นี้จะใช้การวิจัยเชิงคุณภาพแนวเศรษฐศาสตร์การเมืองเป็นวิธีดำเนินการวิจัย ในการดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพจะพิจารณาหัวข้อเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ ข้อมูล ดังนี้

#### การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้จะใช้วิธีการต่างๆ ดังนี้

#### การสัมภาษณ์

วิธีการสัมภาษณ์ที่จะใช้ในการวิจัยนี้มีลักษณะเป็นการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured or Guided Interview) โดยอาศัยแนวการสัมภาษณ์ (Interview Guide) เป็นเครื่องมือ ในรูปแบบต่างๆ ดังนี้

1. การสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview) เป็นการใช้นำสัมภาษณ์เจาะลึก (รายละเอียด ดังภาคผนวก) โดยกำหนดผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ (Key-informants) เช่น
  - 1.1 นายชำนาญ บัวเฟื่อง เกษตรอำเภอ สำนักงานเกษตรอำเภอโป่งน้ำร้อน
  - 1.2 นายพงษ์ศักดิ์ หลิวทวีศรีประกาย นายกษมาคมชาวสวนลำไย จังหวัดจันทบุรี
  - 1.3 นายอำนาจ จันทรส กลุ่มเกษตรกรผู้ริเริ่มปลูกลำไยในโป่งน้ำร้อน
2. การสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วม ซึ่งหมายถึงข้อมูลที่ได้จากประสบการณ์ของผู้วิจัย ในตลาดการค้าลำไย ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นเกษตรกรรายย่อยผู้ผลิตลำไยของอำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี

#### การวิจัยเอกสาร

เอกสารที่จะใช้ในการวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. เอกสารชั้นต้น (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ยังไม่ได้ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ แนวการสัมภาษณ์
2. เอกสารชั้นรอง (Secondary Data) เป็นเอกสารที่มีการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบต่างๆ คือ เอกสารจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

### การตรวจสอบข้อมูล

ในที่นี้จะตรวจสอบข้อมูลโดยอาศัยเทคนิคการตรวจสอบข้อมูลในเชิงคุณภาพ ซึ่งในที่นี้จะใช้รูปแบบการตรวจสอบ 2 รูปแบบ คือ

1. การตรวจสอบโดยใช้แหล่งข้อมูลที่ต่างกัน คือ การวิจัยนี้จะใช้แหล่งข้อมูลระหว่างเอกสารและการสัมภาษณ์ มาเปรียบเทียบเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล
2. การตรวจสอบโดยใช้ผู้สัมภาษณ์ที่มีจุดยืนต่างกัน ในการวิจัยนี้จะใช้ผู้ให้ข้อมูลหลักที่มีจุดยืนต่างกันในตลาดการค้าลำไย คือ เกษตรกรรายย่อยในฐานะผู้ผลิตลำไย นักวิชาการทางด้านการเกษตร ในฐานะผู้มีจุดยืนที่เป็นกลาง และผู้ที่เกี่ยวข้องกับพ่อค้าคนกลาง

### การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงคุณภาพที่ใช้ในงานวิจัยนี้จะเป็นการตีความข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์บนฐานการวิเคราะห์เครือข่ายสังคมเชิงเศรษฐศาสตร์การเมือง โดยใช้วิธีการดังนี้

1. การแบ่งช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์ หรือยุคทางประวัติศาสตร์ในการวิเคราะห์พัฒนาการของลำไย
2. การวิเคราะห์สาเหตุทางประวัติศาสตร์ โดยอาศัยความเชื่อที่ว่า เหตุการณ์ในอดีตจะมีผลต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน และเหตุการณ์ปัจจุบันจะมีผลต่อเหตุการณ์ในอนาคตที่จะเกิดขึ้น